

Masarykova univerzita**Fakulta**

Filozofická fakulta

Obor řízení

Historie - české dějiny

Uchazeč

Mgr. Dalibor Janiš, Ph.D.

Pracoviště uchazeče

Ostravská univerzita, Filozofická fakulta

Habilitační práce

Landfrýdy jako pramen zemského práva na stavovské Moravě

Složení komise**Předseda**

prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

*Filozofická fakulta, Masarykova univerzita***Členové**

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

dr hab. Waclaw Gojniczek

Slezská univerzita v Katovicích

prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

doc. Mgr. Antonín Kalous, M.A., Ph.D.

*Univerzita Palackého v Olomouci***Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče**

Habilitand se dlouhodobě intenzivně a systematicky zabývá problematikou zemského práva ve vrcholném a pozdním středověku, resp. až počáteční fázi raného novověku. Stal se tak jedním z přibližně pěti odborníků, kteří svým způsobem obnovili za časů komunismu degradované právní dějiny, navazuje tak na díla takových osobností, jakými byli kupř. Rudolf Rauscher či František Čáda. Jeho práce se v této sféře orientují na strukturu zemského soudnictví (zemské soudnictví na Moravě vrcholného středověku. Brno 2013), prohlubují obecné znalosti o významných právních památkách, čehož zřetelným příkladem jsou příspěvky o Knize Tovačovské, významné právní pomůcce z konce 15. století. Další podstatnou kapitolou Janišova bádání jsou rozbory, ale též edice zemských zřízení, tedy obecně prvních kodifikací zemského práva v našich zemích, ale především na Moravě, zde je třeba připomenout zásadní edici zřízení z roku 1545 (Brno 2005) či hodnotící knihu Moravská zemská zřízení a kodifikace zemského práva ve střední Evropě v 16. a na začátku 17. století (spolu s J. Janišovou; Praha 2016). Původ z jihovýchodní části Moravy habilitanda téměř předurčuje k bádání, jež se týká tamních dějin. Zabývá se problematikou olomouckého biskupství a dalších církevních institucí, neváhá ovšem přispět ani velice výstižnými kapitolami do kolektivní monografie o IV. lateránském koncilu (Praha, NLN 2020). Zkoumá vyšší i nižší šlechtu v dané oblasti (páni ze Šternberka, Cimburka, Berkové z Dubé, páni z Krásna, z Bítova, z Šarova atd.) a navíc vstupuje i do hájemství kastelologie, kde přináší příspěvky o hradech a zámcích, jako jsou Kurovice, Kroměříž, Choryně, Holešov, Starý Světlov, Lukov aj.). Zároveň se zapojuje do projektů v rámci mezinárodní spolupráce. Vědecké zaměření D. Janíše je mnohvrstevnaté a napomáhá pochopit strukturální změny společnosti v období od středověku do raného novověku.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Historie - české dějiny.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

D. Janiš působí v současnosti (od roku 2015) na Filozofické fakultě Ostravské univerzity, kde vede povinné i výběrové kurzy z evropských a českých dějin středověku. V letech 1996–2003 externě vyučoval na Právnické a v letech 1997–2012 také na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, kde vedl výběrové i povinné kurzy z právních dějin a dějin středověku a raného novověku. V letech 2012–2015 krátce působil také na Slezské univerzitě v Opavě. Během svého působení vedl a oponoval řadu bakalářských a magisterských prací, v současnosti vede také jednu práci disertační. Habilitand vedl čtyři projekty na podporu specifického VŠ výzkumu zaměřené na odbornou práci se studenty (SGS), v současné době vede další projekt tohoto typu. Na domácích i zahraničních univerzitách absolvoval několik zvaných přednášek, účastnil se řady zahraničních a domácích konferencí, z nichž několik také spoluroganoval. Aktivně se podílí na popularizaci vědy a výzkumu formou přednášek pro laickou veřejnost a střední školy, je autorem řady populárně naučných textů (včetně menších monografií).

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Historie - české dějiny.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Všichni tři oponenti oceňují rozsah i strukturu habilitační práce, i skutečnost, že k sepsání přistoupil již jako zralá vědecká osobnost pohybující se ve vědeckém světě celé čtvrtstoletí. Zároveň zdůrazňují jeho obeznámenost s celkovými právními poměry v předhusitské, husitské i stavovské Moravě. Ocenění se také dostává autorovu vícevrstevnatému přístupu, kdy krom právních a správních dějin akceptuje a interpretuje také poznatky ze sféry pomocných věd historických. Zdůrazňují též hluboký vhled do dobové mentality. Podle oponentů práce přináší základní poznatky o charakteru moravských landfrýdů, které měly podobu normativní vícestranné smlouvy. Tím se poněkud odlišovaly od landfrýdů českých, jež se uzavíraly většinou v krajích, nikoli na celozemské úrovni. Landfrýdy se tak stávaly součástí moravského zemského práva.

Oponenti také oceňují kvalitní pramenný výzkum, chválily se dostalo i poznatku, že landfrýdy nevytvářely k prosazení práva samostatně

instituce, jež by se vymykaly z rámce zemského soudnictví. Oponenti práci považují za kvalitní syntetický přínos poznání dané problematiky, za práci hluboce fundovanou a inspirativní.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Historie - české dějiny.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče docentem** v oboru Historie - české dějiny.

V Brně dne 12.12.2024

prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

.....